

Współfinansowany w
ramach unijnego
programu „Europa dla
obywateli”

Budowanie debaty UE na temat eurosceptycyzmu

**Projekt „Solidarna współpraca partnerska naszą
przyszłością w Unii Europejskiej” realizowany w ramach
Programu Europa dla Obywateli**

Wilamowice, 29.08 – 02.09.2019

Warsztaty – materiały

1. Pojęcie eurosceptycyzmu

Eurosceptycyzm – niechęć wobec procesów integracyjnych w Europie, krytyczne nastawienie do Unii Europejskiej, w szczególności polityki UE, prawa, biurokracji

P. Taggart i A. Szczerbiak wyróżnili **eurosceptycyzm miękki** (soft) i **twardy** (hard).

Eurosceptycyzm twardy określa postawę kategorycznie odrzucającą samą ideę integracji europejskiej, a tym samym wyrażającą swój sprzeciw wobec Unii Europejskiej, a także uczestnictwa własnego kraju w procesach integracyjnych.

Eurosceptycyzm miękki nie wyraża natomiast zasadniczego sprzeciwu wobec samej idei integracji europejskiej czy członkostwa w UE, ale wyraża zastrzeżenia wobec jednego lub wielu aspektów integracji europejskiej, co w efekcie prowadzi do częściowej lub warunkowej opozycji wobec UE.

2. Poparcie dla UE według krajów

Najbardziej eurosceptyczne narody: Wielka Brytania, Dania, Szwajcaria, Norwegia

Niskie poparcie dla UE: Hiszpania, Francja, Słowenia, Włochy i Grecja (odsetek osób popierających członkostwo w UE 26 – 39%)

Umiarkowane poparcie dla UE: Czechy (32%), Polska (47%), Węgry (48%), Słowacja (43%)

Jak ocenia dziennik „El Pais”: *Grupa Wyszehradzka charakteryzuje się niesamowitą jednością wewnętrzną w realizacji swoich celów i umiejętnością w zewnętrznym powiększaniu swojej siły politycznej.*

Wysokie poparcie dla UE: państwa skandynawskie, bałtyckie, Irlandia, Holandia i Niemcy (50 – 65%). Kraje te posiadają również wspólną walutę.

3. Zarzuty eurosceptyków dot. UE:

- braku uzasadnienia istnienia Unii Europejskiej jako takiej, procesu rozszerzania i pogłębiania integracji europejskiej (pytają tym samym o istnienie granic integracji),
- wartości, na których jest oparta UE,
- funkcjonowania systemu instytucjonalnego (słabej legitymizacji),
- funkcjonowania UE w wymiarze gospodarczym (dotyczące głównie polityki UE wobec działania gospodarki wolnorynkowej), ale także społeczno-kulturowym.

4. Eurosceptycyzm – korzyści czy zagrożenie dla UE

Postulaty zgłaszane przez eurosceptyków wpłyną na przyszłość Unii Europejskiej, ale otwarte pozostaje pytanie, czy będzie to wpływ pozytywny, czy negatywny.

Eurosceptycyzm może stać się pozytywnym impulsem dla Unii Europejskiej wywołanym przez partie eurosceptyczne na rzecz reintegracji, zmiany w funkcjonowaniu tej organizacji, wskazania możliwych rozwiązań.

Eurosceptycyzm może stać się zagrożeniem w sytuacji gdy będzie wykorzystywany do wzmacniania negatywnych nastrojów, szczególnie przez partie populistyczne czy wręcz nacjonalistyczne. Istnienie poglądów eurosceptycznych w Europie jest faktem, który jest dodatkowo wzmacniany przez istniejące kryzysy.